

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۱۱/۱۰

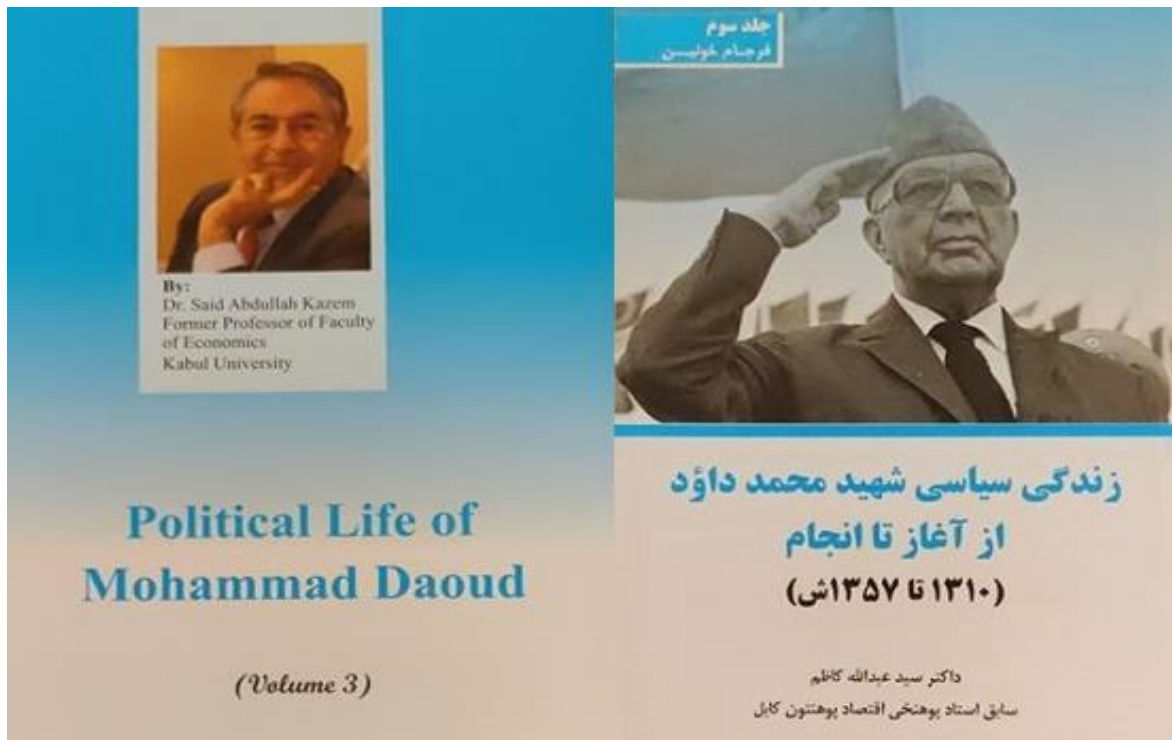
پوهندوی آصف بهاند

یو د قدر وړ تاریخي اثر،

یو منلیک

«زندگی سیاسی شهید محمد داؤد از آغاز تا انجام»

لیکوال: پوهاند داکتر سید عبدالله کاظم

د پوهاند سید عبدالله کاظم عیني ژوند په مستند ډول دا بڼيې چې دی پر خلکو او وطن مین خوځنده، پُر تحریکه او هڅاند قلموال دی، د ده ټولې فرهنگي هڅې د اوسني او راتلونکو نسلونو له پاره داسې درسونه دي چې د هر زور او ځوان په وجود او فکر کې نوي هڅې راپاروي او د نوي ژوند پر لور يې خوځون او حرکت ته هڅوي، کاظم په اوسني زمانه کې د هدفمند او منظم فرهنگي کار یوه غوره بېلگه گڼلای شو.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

په دې نږدې وختونو کې د «زندګۍ سیاسي شهید محمد داؤد از آغاز تا انجام» تر سرلیک لاندې د درانه استاد پوهاند سید عبدالله کاظم نوی اثر چاپ شوی او د نورو دوستانو په ډله کې تر ما پورې هم را ورسید، چې په لیدلو مې یې سترګې روښانه شوې. دا نوي او تازه لیکل شوي اثر به نه یوازې دا چې زما د کتابتون سینګار وي، بلکې په لوستلو سره به یې زما ذهن هم په نویو معلوماتو، د تاریخ په ناولیل شوو خبرو او پتو حقایقو وپسولل شي.

زه همدا اوس اول د دې ازبتمن اثر لیکوال پوهاند ډاکتر سید عبدالله کاظم ته او بیا د افغانستان د تاریخ او فرهنگ لویې کورنۍ ته د دې کتاب د لیکلو، چاپ او خپرېدو مبارکي وایم.

ما ته د کتاب په رالېرلو کې لومړی د کتاب له لیکوال درانه استاد پوهاند سید عبدالله کاظم نه د زړه له تل نه شکر گزاره یم او بیا د افغان جرمن درانه پورتال له مسؤل ښاغلي قیس کبیر نه مننه څرګندوم چې زه یې د دې اثر د درلودلو او لوستلو وړ وبللم او بیا له ښاغلي استاد دوکتور نعیم اسد نه منندوی یم چې ما ته یې د کتاب په رالېرلو کې ډېر زحمتونه ګاللي دي.

ما کتاب د ۲۰۱۹ ام کال د نومبر پر پنځمه ترلاسه کړ او د څو ورځو په ترڅ کې مې یې ځینې برخې په بېره او خورا تندې سره تر سترګو تېرې کړې. کتاب په داسې روانه او زړه وړونکې ژبې سره لیکل شوی دی چې لوستونکی نه ستړی کوي، د لیکلو سبک، د لیکوال د لیکلو مهارت او د موضوعاتو ترتیب یې داسې دی چې لوستونکی د نورو برخو لوستلو ته نور هم هڅوي.

کتاب په دريو ټوکونو کې داسې لیکل شوی او ترتیب شوی دی چې ټول یوزر او درې سوه (۱۳۰۰) مخونه لري، هر ټوک یې یوې ځانګړې موضوع ته وقف شوی دی او د هر ټوک د پوښ په لومړي مخ کې د لوستونکو له پاره د لارښود په ډول لیکل شوي دي:

۱ - جلد اول: قدمه های اول - دوره صدارت - دوره عزلت،

۲ - جلد دوم: نظام جمهوري،

۳ - جلد سوم: فرجام خونین.

په کتاب کې ډېرې نا ویلي خبرې ویل شوي دي، ډېر نوي مسایل د لومړي ځل له پاره د لوستونکو له پاره چمتو شوي دي. د تاریخ مینه والو او د تاریخ زدکونکو ته داسې نوې پټه په لاس ورکړل شوي ده چې د کلونو - کلونو مطالعې او څېړنې خلاصه، د یوې ارزښتناکې ډالۍ په ډول په مخکې ورته اېښودل شوي ده او دا ډالۍ ټولو لوستونکو ته پوهاند سید عبدالله کاظم برابره کړې ده.

زه نه غواړم چې په دې لنډه لیکنه کې د افغانستان د یو استثنایي خدمتګار، د افغانستان لومړنی جمهور رئیس محمد داؤد د ژوند او کارنامو په باب څه ووايم، خو په لنډ ډول به دومره ووايم چې زه په نظامي، سیاسي او اداري برخو کې د داؤد خان کړنې او د واکدارۍ دوره د افغانستان او سیمې په سیاست کې د بدلون او عطف یو ټکی ګڼم، د ده د

د پاڼو شمېره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څېر و لولئ

پنځه کلنو پلانونو او پروگرامونو له مخې، نوي عصر او نوي ژوند او پرمختګ ته، افغانستان د ورننوتلو په درشل کې ودرول شو، داؤدي دوره د پرمختګ نوي پړاو ته د ګام اېښودلو يو اساسي حرکت ګڼل کېږي.

د داؤد خان د جمهوري رياست دوره، د پخواني خاموش او مړه سياست او وروسته له داؤدي دورې د ډېر جوشان او افراطي سياست تر منځ د اتصال يوه داسې معتدله کړۍ ده چې اوسنيو نسلونو ته د تاريخ او سياست په ډګرونو کې ډېر ښه درسونه ګڼل کېدای شي.

د ليکوال اصلي څانګه اقتصاد او ټولنپېژندنه ده، خو ده د اړتيا له مخې د تاريخ او سياست ډګر ته هم قدم ورايښی دی او ښه استواره په کې ګرځېدلی دی. د ده په وينا د څلورو وروستيو کړکېچنو لسيزو پېښو دی له خپل مسلک نه لرې کړی او له ورځنيو پېښو او سياست سره يې ځان مخامخ کړی دی او په دې لړ کې يې کله مقالې او کتابونه ليکلي دي او کله يې خپل نظريات د راډيو او ټلويزيون په څپو کې د ګڼو مصاحبو له لارې وړاندې کړي دي.

د پوهاند سيد عبدالله کاظم عيني ژوند په مستند ډول دا بڼې چې دی پر خلکو او وطن مين خوځنده، پُر تحرکه او هڅاند قلموال دی، د ده ټولې فرهنگي هڅې د اوسني او راتلونکو نسلونو له پاره داسې درسونه دي چې د هر زور او ځوان په وجود او فکر کې نوې هڅې راپاروي او د نوي ژوند پر لور يې خوځون او حرکت ته هڅوي، کاظم په اوسني زمانه کې د هدفمند او منظم فرهنگي کار يوه غوره بېلګه ګڼلای شو.

په بريښنايي خپرونو کې يې تر اوسه ګڼې مقالې او کتابونه انلاين شوي دي چې يوازې په افغان جرمن پورتال کې – د دې کرښو تر ليکلو پورې – يې شمېر شپږسوه او يووېشت (۶۲۱) ته رسېږي.

پوهاند ډاکټر سيد عبدالله کاظم وايي چې تاريخ ته يې ځکه مخه کړه چې ډېر ځلي د افغانستان تاريخ تحريف شوی دی او ځب او بُغض پر واقعيتونو سيوری غوړولی دی. (کاظم، ډاکټر سيد عبدالله، زندګی سياسي شهيد محمد داؤد از آغاز تا انجام، محل چاپ: مطبعه عازم، کابل افغانستان، سال ۲۰۱۹م، پېښګفتار، صفحه هشتم.)

ليکوال د کتاب په پيل کې هيله څرګنده کړې ده چې لوستونکي د کتاب تر لوستلو وروسته، د کتاب او ليکوال نيمګړتياوې په نښه کړي او د موضوع د لا بشپړېدو په غرض يې ده ته وروپېږي، خو لکه څنګه چې ليکوال په يو ځای کې اشاره کړې ده چې په دومره شرحي او پراختيا سره ليکلی کتاب به د هغو خلکو له پاره په زړه پورې نه وي چې د لنډو ليکنو په لوستلو روږدي دي. (د پېښګفتار لسم مخ) په افغانانو کې د مطالعې د کلتور ضعف ته په کتو سره سره؛ زه ډاډه يم چې داسې ډېر کسان به هم پيدا شي چې کتاب يو ځل نه، بلکې څو ځلي ولولي او خپل نظريات له خلکو او ليکوال سره شريک کړي.

ليکوال په خپله سريزه کې ويلي دي چې ځيني کسان له غلو، جګړه مارو او لوټ کونکو نه شخصيتونه او مشران جوړوي، (د پېښګفتار لسم مخ) ايا نه شي کېدای چې يو قلموال د يوه پر وطن او خلکو مين خدمتګار د ژوند ريښتيني پېښي وليکي؟ او دا دی پوهاند ډاکټر سيد عبدالله کاظم دا کار وکړ او د محمد داؤد د ژوند حالات يې په لازم تفصيل سره وليکل.

پوهاند سيد عبدالله کاظم وايي چې:

دا کتاب ما د کوم امتياز د ترلاسه کولو له پاره نه دی ليکلی او نه مي ځينو اشخاصو ته د سر سپارلتوب په پار ليکلی، بلکې ما د يو افغان په توګه د هېواد د تاريخ پر يوې برخې رڼا اچولې ده، څو راتلونکي نسلونه وکولای شي پر تاريخي حقايقو پوه شي. (د پېښګفتار يو لسم مخ)

ليکوال د مآخذونو په ښودلو کې، د بېليوګرافي اصلي اصول مراعات کړي دي، هم يې د متن په منځ کې مآخذونه ښوولي دي او هم يې د هر ټوک په پای کې د مآخذونو بشپړ فهرست وړاندې کړی دی چې د دريوارو ټوکونو د مآخذونو شمېر يې د کتابونو، رسالو، مقالو، اسنادو، رپوټونو، مصاحبو او بيانو په تفکيک سره يوسلو دري پنځوس (۱۵۳) ته رسېږي.

ليکوال د خپلو تواريخاتو په ترڅ کې په عالمانه ډول تاکيد کړی دی چې:

دی د دې دعوا نه لري چې دا اثر به بشپړ وي او کومه نيمګړتيا به نه لري، خامخا به کومه نيمګړتيا لري او له لوستونکو نه يې غوښتي دي چې د کتاب د بشپړتيا له پاره خپل نظريات ونه سپموي.

استاد پوهاند داکتر کاظم د تاریخ لیکلو د علمي اصولو په رڼا کې، د لاس لرلو اسنادو او مآخذونو په وړاندې کولو سره د موضوع حق پوره ادا کړی دی.

زه پوهاند داکتر سید عبدالله کاظم ته د ځان او پوهنتوني کورنۍ له لوري، د دې علمي تاریخي څېړنې د ترسره کولو، چاپ او خپرېدو مبارکي وایم او هیله څرگندوم چې د ورته علمي تاریخي څېړنو له پاره یې قلم تاند او حوصله د غره په څېر اوسي!

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څېر و لولئ